

Προς

ΡΑΕ

Πειραιώς 132,

118 54 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου, Αναπλ. Καθ. Α. Δαγούμα

ΘΕΜΑ: Δημόσια Διαβούλευση για τη θέσπιση πλατφόρμας σύναψης συμβολαίων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ (RES PPAs Platform)

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 655

Αθήνα, 16.01.2023

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Ο ΕΣΑΗ επιθυμεί να καταθέσει τις απόψεις του σχετικά με τα αποτελέσματα των μελετών -τις οποίες έθεσε σε δημόσια διαβούλευση η Αρχή- για τη θέσπιση πλατφόρμας σύναψης συμβολαίων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ (RES PPAs Platform).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) προχωρά στην αναθεώρηση του στόχου για τη διείσδυση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μίγμα το 2030. Όπως έχει διαμορφωθεί έως τώρα η κατάσταση, ο στόχος για το 2030 θα είναι οι ΑΠΕ να καλύπτουν το 40% της τελικής κατανάλωσης ενέργειας. Αναμένουμε βέβαια και την ολοκλήρωση των τριμερών διαπραγματεύσεων και την ψήφιση της αναθεωρημένης Οδηγίας για τις ΑΠΕ, ώστε να γνωρίζουμε επακριβώς το τελικό ποσοστό. Είναι προφανές ότι το υπό αναθεώρηση ελληνικό ΕΣΕΚ θα είναι ευθυγραμμισμένο με αυτόν τον υψηλότερο στόχο της ΕΕ για τις ΑΠΕ.

Είναι όμως εξίσου προφανές ότι η επίτευξη των φιλόδοξων στόχων εγκατάστασης σταθμών ΑΠΕ προϋποθέτει τη διαμόρφωση κατάλληλου πλαισίου που θα ενσωματώνει αρμονικά τις ΑΠΕ στις αγορές ηλεκτρισμού. Είναι κοινός τόπος ότι η σύναψη RES PPAs θα αποτελέσει μελλοντικά ένα πολύ βασικό εργαλείο για την αυξημένη ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ. Τα συμβόλαια αυτά διευκολύνουν τη χρηματοδότηση έργων ΑΠΕ, επιτρέπουν την αντιστάθμιση κινδύνου για τους παραγωγούς, και παρέχουν δυνατότητα στους καταναλωτές για σταθερές μελλοντικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας. Κυρίως όμως τα RES PPAs επιτρέπουν την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ δίχως επιδοτήσεις από τον προϋπολογισμό ή τους καταναλωτές, αφαιρώντας τις σχετικές στρεβλώσεις από τις αγορές ενέργειας. Ο ΕΣΑΗ υποστηρίζει συνεπώς κάθε προσπάθεια δημιουργίας κατάλληλου πλαισίου για τη διευκόλυνση σύναψης RES PPAs. Προτεραιότητα, ωστόσο, έχει σε κάθε περίπτωση η άμεση άρση νομοθετικών/κανονιστικών ρυθμίσεων που ουσιαστικά απαγορεύουν τη σύναψη και λειτουργία των PPAs, όπως η εφαρμογή του προσωρινού

μηχανισμού επιστροφής μέρους εσόδων της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς με βάση το άρθ. 12Α ν. 4425/2016 και στην ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ που πωλείται μέσω PPAs.

Πρέπει επιπλέον να καταστεί απολύτως σαφής ο ρόλος που καλείται να επιτελέσει η υπό διαβούλευση πλατφόρμα σύναψης τέτοιων συμβολαίων. Τα RES PPAs αποτελούν συμφωνίες μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας με συγκεκριμένους όρους. Κάθε συμβόλαιο είναι ειδικά σχεδιασμένο για να καλύψει συγκεκριμένες επιχειρηματικές ανάγκες των συμβαλλόμενων μερών στο PPA και είναι ευρέως αποδεκτό ότι δεν υπάρχει καθολική λύση τύπου one-size-fits-all. Κρίνουμε απαραίτητο η μελλοντική πλατφόρμα να επιτρέπει την απαραίτητη ευελιξία ώστε να συνάπτονται RES PPAs που καλύπτουν τις πολύ διαφορετικές ανάγκες των παραγωγών/προμηθευτών/καταναλωτών. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι αυτές δύναται να διαφέρουν ουσιαστικά ως προς τη διάρκεια της σύμβασης (λ.χ. 5, 10 ή περισσότερα έτη), την επιθυμητή δομή τιμολόγησης (σταθερή, κυμαινόμενη, μεικτή), αλλά και το προφίλ παραγωγής/κατανάλωσης (pay-as-produced, baseload, profilization).

Μια πλατφόρμα η οποία θα προσφέρει αυτού του εύρους την ευελιξία θα έχει αποκλειστικά χαρακτήρα "matchmaking". Θα διευκολύνει δηλαδή την εκδήλωση ενδιαφέροντος και την αρχική επικοινωνία δυνητικά αντισυμβαλλόμενων μερών. Στη συνέχεια, οι λεπτομέρειες της εκάστοτε σύμβασης θα διαμορφώνονται από τα εμπλεκόμενα μέρη με εμπορικούς όρους και με γνώμονα τις ανάγκες τους δημιουργώντας tailored προϊόντα τα οποία τους εξυπηρετούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Τυχόν περιοριστική τυποποίηση των συμβολαίων παραγωγής από ΑΠΕ κρίνουμε ότι θα είχε αντίθετα από τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Θα δημιουργούσε προϊόντα που αδυνατούν να καλύψουν τις ανάγκες των εμπλεκόμενων μερών και θα εξάλειφε το αναμενόμενο ενδιαφέρον. Δυνατότητες και λύσεις για την υιοθέτηση προτύπων συμβολαίων είναι ήδη υπαρκτές (λ.χ. μέσω του EFET) και συνεπώς δεν κρίνεται απαραίτητη περαιτέρω τυποποίηση. Εξάλλου, τα RES PPAs είναι δυναμικά προϊόντα τα οποία επηρεάζονται από ποικίλες παραμέτρους και αβεβαιότητες (μελλοντικές τιμές ενέργειας, μελλοντική παραγωγή, κόστος εξοπλισμού ΑΠΕ, χρόνο υλοποίησης έργων ΑΠΕ, συνολική διείσδυση ΑΠΕ κ.α.). Η θέσπιση περιοριστικών προδιαγραφών για τα RES PPAs είναι αρκετά πιθανό να τα θέσει πρακτικά εκτός της αγοράς.

Επιπρόσθετο πλεονέκτημα της πλατφόρμας matchmaking είναι η συμβατότητα τόσο με συμβόλαια φυσικής παράδοσης όσο και με οικονομικά παράγωγα (derivative contracts). Μια τέτοιου είδους πλατφόρμα είναι επίσης κατάλληλη για την προώθηση RES PPAs όπου εμπλέκεται χαρτοφυλάκιο πολλών σταθμών παραγωγής (multi-seller PPAs) ή ομάδα πλήθους καταναλωτών (multi-buyer PPAs). Η διασφάλιση της δυνατότητας αγοράς/πώλησης ενέργειας μέσω RES PPAs για ενεργειακές κοινότητες, αποτελεί εξάλλου απαίτηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (Άρθρο 22, RED II Directive).

Συνοψίζοντας, ο ΕΣΑΗ πιστεύει ότι η σχεδιαζόμενη πλατφόρμα θα πρέπει να στοχεύει στη διευκόλυνση των αντισυμβαλλόμενων μερών ώστε να έρθουν σε επαφή, βοηθώντας τους

συμμετέχοντες και από τις δύο πλευρές. Η παρέμβαση αυτή δε θα εμπλέκεται με τη λειτουργία των αγορών ηλεκτρισμού και θα κινείται σε παράλληλο – προκαταρκτικό επίπεδο με σκοπό τον εντοπισμό δυνητικών αντισυμβαλλόμενων (matchmaking). Η συμμετοχή θα πρέπει να αφορά μη δεσμευτικές (non-binding) προσφορές στα πρότυπα της Option 1. Η προτίμησή μας στην επιλογή Option 1 (“A Facilitating Platform”) ενισχύεται και από την απλούστερη δομή της, στοιχείο που θα επιτρέψει την ταχεία υλοποίηση της πλατφόρμας και την ταχύτερη προώθηση των RES PPAs.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι και η διαπίστωση των δύο μελετών ότι η επιτυχία των RES PPAs υπονομεύεται από τυχόν συνέχιση της ανάπτυξης ΑΠΕ με κρατικές ενισχύσεις (λ.χ. δημοπρασίες ΑΠΕ). Για αυτό και ο ΕΣΑΗ πιστεύει ότι είναι απαραίτητη η μετάβαση σε ανάπτυξη νέων έργων ΑΠΕ μέσω, κυρίως, RES PPAs ώστε να μην επωμίζονται οι καταναλωτές ή ο κρατικός προϋπολογισμός το αντίστοιχο κόστος/ρίσκο και να αποφεύγονται στρεβλώσεις στην αγορά.

Με εκτίμηση,

Γιώργος Στάμτσος

Γενικός Διευθυντής